

Ha nem cselekszünk, eltűnünk a bolygóról

Tuesday, 27 April 2010

Last Updated Tuesday, 27 April 2010

Olcsó, rossz minőségű élelmiszert vesznek az emberek, és inkább költenek mobiltelefonra, mint az egészségükre - mondta interjúban Jean-Paul Jaud, a Vigyázat ehett! - a francia bioforradalom című dokumentumfilm rendezője. Jaud szerint az életmódunkkal az emberiség létét is kockáztatjuk.

Európában évente 100 000 gyerek hal meg környezeti tényezők által okozott betegségekben. A rákos megbetegedések 70%-a valamilyen módon a környezethez kapcsolható: 30%-ban a környezetszennyezéshez, 40%-ban pedig az élelmiszerekhez.

Egy francia község, Barjac polgármestere úgy döntött, hogy az iskolai étkezdét bio-kantinná alakítja. A gyerekek már a saját maguk által termelt brokkolit és salátát eszik ebédre az iskolában. Mától mindenki megismerheti a részleteket a Vigyázat ehett! - a francia bioforradalom című dokumentumfilmből.

A filmben megszólaló gyerekek, szülők, tanárok, orvosok, újságírók, gazdálkodók, képviselők, tudósok meglepően nyíltan beszélnek tapasztalataikról, aggodalmaikról és felháborodásukról. Amikor megnéztem a filmet, három szót írtam fel magamnak: megrázó, szívderítő, informatív. A dokumentumfilm premierje előtt Jean-Paul Jaud rendezővel beszélgettem.

– A vetítés végére megéheztem, és azon gondolkodtam, mit is ehették...

– Ugye emlékszik François Mitterrand elnökre? Újságíró lánya, Mazarine Pingeot is megnézte a filmet, s a moziból kifelé jövet az első dolog, amit mondott, az volt, hogy rögtön keres egy bio boltot. Ez a film hatalma.

– Miért az étkezési szokások megváltoztatásáról készített filmet?

– A helyzet sürgőssége miatt. Megdöbbentő bolygónk állapota, ahogy a gyerekeinkre fogjuk hagyni. Gyakorlatilag minden nap szennyezzük olyan szinten, ahogy még soha egyetlen generáció sem tette. Feltennem a kérdést, hogy van-e még a Földön egy másik faj, amelyik ilyen tudatosan mérgezi saját utódjait? Ráadásul úgy, hogy mindezzel tisztában vagyunk.

– Könnyen talált támogatókat a film elkészítéséhez?

– Igen, szerencsére sokan támogatták, de a két legfontosabb személy Jean-Louis Borloo környezetvédelmi miniszter, és Nicolas Hulot, a TF1 francia televízió ökológiailag legelkötelezettebb szakembere volt.

– És kinek állt érdekében, hogy akadályozza?

– Amikor a filmet bemutatták, gyakorlatilag a teljes agro-élelmiszeripari lobbis támadta. Meg persze a vegyszergyártók is.

– A 2008-as bemutató óta tapasztalt bármilyen változást a bioélelmiszerek megítéléséről?

– Nem is kicsit. A korábbi évekhez képest 15%-kal nőtt a kereslet a bioélelmiszerek iránt. Politikusok és újságírók egyaránt elkezdtek gyermekeink jövőjéről beszélni. Eddig ezt a kifejezést nem nagyon lehetett hallani.

A film nyomán jött létre hasonló ökológiai kezdeményezés, mint amit bemutattak?

– Szinte mindennap kapok újabb híreket olyan községekről és iskolákról, amelyek a Barjac-i példát követik, vagyis elkezdtek megváltoztatni az étkezési szokásokat.

– Ön szerint nagyvárosban meg lehet valósítani a bioélelmiszerek helyi termelését?

– Természetesen. Párizs nagyon sok kerületében a helyi polgármesterek a változást szorgalmazzák. Sok iskolában a gyermekétkeztetés áttért a bioétrendre. Felmerül a kérdés, hogy ez anyagi következményekkel jár, de a vezetők megértették azt, hogy gyermekeink egészsége nem mérhető pénzben. Át kell alakítani a gondolkodásunkat. Az utóbbi húsz évben a francia család élelemre fordított költségvetése 50%-kal csökkent. Ezt egyáltalán nem találom elfogadhatónak. Mi történik? Olcsó, rossz minőségű, felesleges adalékanyagokkal dúsított élelmiszert vesznek az emberek, és inkább költenek mobiltelefonra vagy egy új számítógépre, mint egészséges

táplálkozásra. Az anyagi fogyasztás rabjaivá váltunk. Pedig már Hippokratész, az orvostudomány megalapítója is megmondta, hogy "gyógyulástokat a táplálékaitokban keressétek!"

A film egyik szereplője is ezzel érvelt, hogy rövid távon ugyan drágábbak a bioélelmiszerek, viszont hosszútávon kevesebbet költünk gyógyszerekre és egészségügyi szolgáltatásokra.

Sőt, olcsó élelmiszereket többletet vásárolunk, s pazaroljuk azokat a forrásokat, amelyeket az egészségünk megőrzésére költhetnénk. Ezért van szükség szemléletváltásra.

– A film egy egész évet bemutat, és nem kevés drámai pillanatot. Volt olyan pillanat, amikor úgy érezte, inkább feladja, nem folytatja a munkát?

– Nem, egyáltalán. Minél több idő telt el a forgatással, annál érdekesebb képeket tudtunk rögzíteni. Miért? Mert a szereplők, a gyerekek, a szülők, a tanárok egyre jobban feledkeztek meg a stábról, a kamera és a technikai eszközök jelenlétéről. Egyre természetesebben viselkedtek. Mi pedig a hétköznapiak részévé válhattunk.

– Járt már Magyarországon helyi élelmiszerboltban?

– Sajnos most vagyok itt először, de a globalizáció hatása miatt gondolom itt ugyanazokat a termékeket találnám meg, mint Franciaországban. Pedig tudom, hogy hazámhoz hasonlóan Magyarországgal is elkezdzen bánt a természet, sok kiváló gyümölcs és zöldség terem meg itt. Felmerül tehát a kérdés, hogy a korszerűbb, egészségesebb és fenntartható biotermelés helyett miért engedünk teret a nagyipari mezőgazdaságnak?

– A film magyar alcíme: a francia bioforradalom. Honnan indul ez a forradalom?

– Mint minden forradalmat, ezt is a kisebbségek kezdeményezik. Fontos, hogy minél előbb lépünk a tettek mezejére.

– Mi legyen a jelmondat?

– Prizzük meg a biodiverzitást!

www.divany.hu